

der vilde stemme for en Maksimalpris for Hvede, og at der indenfor Kommissionen var sket en Strømkæntning, idet 2 af de Medlemmer, som tidligere havde stemt for en Maksimalpris paa Rug, og hvis Forslag i saa Henseende Ministeren angiver at have fulgt, netop ikke vilde stemme for en Maksimalpris paa Hvede. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det var paa Grundlag af de Erfaringer, de i Mellemtiden havde indvundet med Hensyn til Maksimalprisen paa Rug.

Forholdet er for øvrigt endda saaledes, at den Maksimalpris, den højtærede Minister havde tænkt at sætte paa Hvede, 21 Kr. 50 Øre, vilde være langt lettere gennemførlig end den Maksimalpris, han har sat paa Rug. Den vilde være det af 3 Grunde: For det første, fordi 21 Kr. 50 Øre for Hveden var Markedsprisen den Dag, Ministeren udsendte sit Telegram, medens derimod den Maksimalpris, som blev fastsat paa Rug, ligger langt under Markedsprisen. En Maksimalpris paa Hvede, der blev sat til Prisen i Handel og Vandel, vilde selvfølgelig ikke vække den Modstand, som den vilde vække, naar Prisen blev sat nogle Kroner under Markedsprisen. For det andet vilde en Maksimalpris paa Hvede lettere kunne gennemføres, fordi vi rimeligvis har Hvede nok her i Landet, og det saaledes betyder mindre, om Importen standses. Efter de senest foreliggende Oplysninger vil jeg tro, at der er Hvede nok her i Landet, naar alle de store Partier, der ligger i Frihavnen for udenlandsk Regning, medregnes, og dem kan der vel nok i Nødsfald disponeres over. For det tredje kan der lettere sættes en Maksimalpris paa Hvede, fordi en Ekspropriation af Hvede vil gaa lettere end en Ekspropriation af Rug. Hveden ligger mest paa større Gaarde, medens den Rug, der er tilbage, i alt væsentligt ligger paa de almindelige Bøndergaarde og større Husmandsbrug, særlig dem i Jylland. Derfor bliver Foranstaltningen med en lav Maksimalpris paa Rug en Foranstaltning, der navnlig rammer Jylland og da særlig de magre Egne, Nord- og Vestjylland. Foranstaltningen kan derfor karakteriseres som en Skat paa Jyder, og blandt dem igen hovedsagelig paa Nord- og Vestjyderne.

Den højtærede Indenrigsminister har helt og fuldt Ansvaret for den Situation, som Maksimalprisen har ført os ud i, og den Situation er meget alvorlig. Der er neppe nogen, der nu tør paastaa, at vi har Brødrug nok til næste Høst. I bedste Fald vil vi nu komme til at betale den Rug, der skal tilføres ude fra, med overordentlig høje Priser, i værste Fald kan den muligvis slet ikke skaffes. Der var for et Par Dage siden et foruroligende Rygte fremme i Pressen, som gik ud paa, at Nordamerika tænkte paa at forbyde Udførsel af Rug. Det er ikke helt usandsynligt, at Rygtet taler sandt. Hvis det skulde være Tilfældet, er vi vel rejst, saa er vi ved Ministerens Nølerpolitik kommet dertil, at den nødvendige Rug overhovedet ikke kan faas, men hvis den kan faas, er der ingen Tid at spille, der maa handles uopholdeligt.

Det maa nu efter Forespørgernes Mening blive Regeringens Sag at købe den Rug, der mangler. Hvorvidt det indkøbte da senere skal afhændes til en Underpris og til hvilken Pris, maa det blive Regeringens og Rigsdagens Sag at afgøre. Jeg ønsker dog straks at sige, at det er Forespørgernes og Venstrepartiets Opfattelse, at den Rug, som Regeringen paa den Maade maatte købe, skal den sælge til en endog betydelig lavere Pris end Indkøbsprisen, saa at Brødpriisen derved om muligt kan sænkes. Herved vil Tabet og Byrderne kunne fordeles saa nogenlunde retfærdigt paa Skatterne. Jeg har for Maaneder siden indenfor Prisreguleringskommissionen fremsat den Tanke, at Kommunerne skulde købe og være berettigede til at sælge til Underpris, og at Stat og Kommuner saa i Fællesskab skulde bære Tabet. Jeg tror, det havde været endnu bedre og mere retfærdigt, hvis man havde accepteret denne Tanke, men Tiden er nu løbet, og jeg tror ikke, det nytter nu, hvor der skal handles uopholdeligt, at blande Kommunerne ind i Sagen. Staten alene maa tage det hele paa sig. Det vil blive en meget dyr Omgang for Statskassen, men det faar vi bære.

Der er dog et Middel, hvorved Prisen paa den indkøbte Rug kunde bringes noget ned for os, og det vil jeg pege paa. Der vilde spares betydeligt, hvis Staten betalte